

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Центр образования «Эрудит»

РАСУ МОИЛЕНЮ
Методический кабинет

Протокол №5 от «27»
июня 2023 г.

СОЛТАСОВА ИЮ
Заместитель директора

Иванов Г.П.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета

«Исторический язык»

нач 7 класса основного общего образования на 2023-2024
учебный год

Иванов Г.П. 2023

КУСÆН ПРОГРАММÆ ИРОН ÆВЗАГÆЙ 7-ÆМ КЪЛАСÆН

Кусæн программæ арæзт у Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы ахуырад æмæ наукæйы Министрады уынаффæмæ гæсгæ фидаргонд программæйы бындурыл (Ирон æвзаджы программæ 1-11 кълæстæн. – Дзæуджыхъæу: СЕМ, 2014. – 76 ф.).

№	ны - мæ ц	Урочы темæ	сах	Урочы хуыз	Ахуыры фæстиуджытæ (ФПАС-мæ гæсгæ)			Ахуырадон архæйдтытæ
					Предметон	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Удгоймагон	
1.		Æвзаг æмæ ныхасы тыххæй зонындзинæдтæ..Зындгонд адаемы хъуыдытæ ирон æвзаджы тыххай Текст. Тексты æмбарынад	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын мадæлон æвзаджы ахадындзинадыл адæймаджы царды, ныхас æмæ æвзаджы хицæндзинæдтыл,.	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Мадæлон æвзаджы ахадындзианад царды; ирон æвзаджы аивдзинад æмæ йæ эстетикон тых æнкъарын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ (сочинени-хæдзармæ куыст)
2		6-æм кълæсы рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	3					

3		Диктант грамматикон хэсимэ	1	Зонындзин эдтэ бэрэргэн эны урок		Коммуникативон: дзургэ эмэ фысгэ ныхасы хэрзхьэддинадыл кусын. Регулятивон: ахуырадон архэйдтыты фэтк сбэрэг кэнын зонын. Базонэн: фысгэ эмэ дзургэ ныхас аразгэйэ эвзаджы эгьдэуттэм эмбаргэйэ хьус дарын	Раст фыссын эмэ раст дзурыныл архайын	Орфографион фэлтэрэнтэ, тексты орфографион анализ
---	--	----------------------------	---	---	--	---	---	---

Морфологи (56 с.)

1.		Мивдисэг. Мивдисэджы тыххэй рацыд эрмэг зэрдыл эрлэууын кэнын.	10	Рацыд эрмэг сфэлхат кэнын		Коммуникативон: ныхасмэхьусын, эмбарын эй; хи хьуыдытэ эргом кэнын ныхасы нысан эмэ уавэрмэ гэсгэ. Регулятивон: хи архэйдтыты фэтк хибарэй сбэлвырд кэнын; хьэугэ информаци ссарын эмэ рахицээн кэнын. Базонэн: эвзаджы эмбарынаэдтэ зэрдыл эрлэууын кэнын	Хибарэй кусынмэ, хибарэй зонындзинаэдтэ исынмэ тырнын	Зонын мивдисэджы грамматикон эууэлтэ.
2.		Цэугээмээдзэугэ мивдисджытэ.	1	Ног эрмэг амоныны урок				
3.		Мивдисэджы бындуртэ	1	Ног эрмэг амоныны урок	Мивдисджыты ифтынзэг зэрдыл эрлэууын кэнын	Коммуникативон: ныхасмэхьусын, эмбарын эй; хи хьуыдытэ эргом кэнын ныхасы нысан эмэ уавэрмэ гэсгэ. Регулятивон: хи архэйдтыты фэтк хибарэй сбэлвырд кэнын; хьэугэ информаци ссарын эмэ	Хьээлэсонтээмэ мхьээлэсонты ивынад ивгьуыд афоны бындыры (э-а, у-ы, д-с, т-с, нд-с, нт-с, ндз-гь, дз-гь) эмэ сэ растфыссынад.	Рацыд эрмэджы фэдыл бесэдэ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

						рахицæн кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынаæдтæ зæрдыл æрлæууын кæнын		
4.		Мивдисджыты здæхæнтæ. Сæ нысаниуджытæ. Æргомон здæхæн.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: комкоммæ ныхас аразын, нывтæм гæсгæ хъуыдыйæдтæ аразын Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын зонын; хъуыдыйады тыххæй рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	Фыдыбæстæ æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Мивдисæджы здæхæнтæ (æргомон, бæлиццаг, бадзырдон, фæдзæхстон)
5.		.Мивдисджыты здæхæнтæ. Бæлиццаг здæхæн.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
6.		Мивдисджыты здæхæнтæ. Бадзырдон здæхæн.	1	Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: ныхасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг	Мадæлон æвзаджы аивдзинад æнкъарын; орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

						кæнын.		
7.		Мивдисджыты здахæнтæ. Фæдзæхстон здахæн.		Ног æрмæг амоныны урок	Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: искай ныхасмæхъусын, аргъ ын кæнын; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Эстетикон æнкъарæнтæ рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыст.Къордты куыст, индивидуалон куыст
8.		Мивдисæг «вæйын», йæ ифтындзæг. Мивдисджыты растфыссынад.	1	Комбинар он урок ныхасы рæзтыл куысты элементи мæ	Бацамонын мивдисæджы ифтындзæг.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.	Индивидуалон куыст кæнынмæ æмæ къорды архайынмæ разæнгард кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ. Мивдисæджы дзырдарæзт.
9.		Мивдисæджы растфыссынад.		Урок- практикум	Бакусын мивдисæджы растфыссынадыл.. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын.	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи архæйдтытæм хъус дарын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлæууын кæнын	Фыдыбæстæ æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

10.		Нывæцæн «Фæззæг Ирыстонны»	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Æрдзурын тексты темæ куыд бæрæггонд цæуы, ууыл; фæцалх кæнын тексты темæ æргом кæныныл	<p>Коммуникативон: нихасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын нихасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын хи архæйдтытæн аргъ кæнын.</p> <p>Базонæн: хи нихас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.</p>	Хи нихасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнындынад рæзын кæнын	Текстимæ куыст: тексты анализ, текст рацаразыныл куыст æмæ а.д., алыхуызон жанрты æмæ функционалон хуызты тексттæ аразын;
11.		Контролон куыст.	1	Зонындзин æдтæ бæрæгтæн æны урок.	Бакусын мивдисæджы растфыссынадыл.. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын.	<p>Коммуникативон: нихасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын нихасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ рахицæн кæнын.</p> <p>Базонæн: хи нихас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.</p>	Орфографион нормætæй пайда кæнынмæ тырнындынад гуырын кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй нихасы мидæг пайда кæныныл
12.		Лексика фæлхат кæнын.	1	Комбинаторон урок нихасы рæзтыл кусыны урочы элементти ма	Бацамонын дзырды лексикон нысаниуæджы æмбарынад	<p>Коммуникативон: нихасмæ хъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын нихасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ.</p> <p>Регулятивон: хи архæйдтыты фæтк хибарæй сбæлвырд кæнын; хъæугæ информаци ссарын æмæ</p>	Фыдыбæстæмæ уарзондынад гуырын кæнын	Лексикон фæлтæрæнтæ. Тексты лексикон анализ. Сфæлдыстадон куыстытæ.

						рахицæн кæнын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын, проблемæ раст сбæрæг кæнын.		
13.		Комкоммæ æмæ фæрссаг ныхас	1	Ног æрмæг амоныны урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындзианд рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; тексты анализ
14.		Мивдисæджы æнæцæсгомон форматаг	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бакусын мивдисæджы растфыссынадыл.. Мивдисæджы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын.	Коммуникативон: ныхасмæхъусын, æмбарын æй; хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи рæдыдтытæ раст кæнын, хи архæйдтытæ аргъ кæнын. Базонæн: æвзаджы æмбарынадтæ зæрдыл æрлаууын кæнын	Мадаелон æвзаг ахуыр кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Синтаксисон æвзæрстытæ. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæддинад бæрæг кæнын. Къордты куыст. Сфæлдыстадон куыстытæ.
15.		Мивдисæджы дзырдарæст	1	Ног æрмæг амоныны урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, фæцалх кæнын грамматикон æмбарынадтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хибарæй	Фыдыбæстæм уарзондзинад гуырын кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст

						архайын, хи архæйдтыты хæрзхæддинад бæрæг кæнын		
16.		Мивдисæджи растфыссынад	1	Ног æрмæг амонаны урок	Мивдисæджи тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, бакусын мивдисæджи растфыссынадыл	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддинад бæрæг кæнын	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ тырнындианд рæзын кæнын	Морфологион æвзæрстытæ, дидактик он хъæзтытæ
17.		Куыд равзарын хъæуы мивдисæг	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Мивдисæджи тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: къорды кусынмæ арæхыныл кусын. Регулятивон: хи архæйдтытæ æмæ къорды уæнгты архæйдтытæн фæтк аразын. Базонæн: хибарæй архайын, архæйдтыты хæрзхæддинад бæрæг кæнын	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
18.		Изложени «Лунаны хъæд»	1	Ныхасы рæзтыл кусыны урок	Фæцалх кæнын тексты темæ æргом кæныныл	Коммуникативон: ахуыргæнаг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архæйдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнындианадыл куыст	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ

						зонын Базонаен: хибарай архайын, архайдтыты хэрзхьæддзинад бæрæг кæнын		
19.		<i>Миногми.</i> Ивгъуыд афоны миногмитæ	5 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын миногми куыд мивдисæджи сæрмагонд æнаивгæ формæ.	Коммуникативон: ахуыргæнæг æмæ æмкъласонтимæ иумæ кусын зонын, ахуырадон диалог аразын Регулятивон: хи архайдтытæн фæтк аразын, раст сæ кæнын, сæ фæстиуджытæ равзарын зонын Базонаен: хибарай архайын, архайдтыты хэрзхьæддзинад бæрæг кæнын	Мадаелон æвзаг ахуыр кæнынмæ тырнындзинад гуырын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
20.		Суинаг афоны миногмитæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын суинаг афоны миногмитæ.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ; мадаелон æвзаджи аивгæнæн мадзæлттæй пайда кæнгæйæ, монологон ныхас аразын. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынаен хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонаен: хи ныхас раст рацаразын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Фысгæ ныхасы рæзтыл куыст. Кæрæдзийы куыстыты хэрзхьæддзинад бæрæг кæнын

21.	Миногмиты растфыссынад	1	Растфыссы надыл кусыны урок	Бакусын миногмиты растфыссынадыл.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцау кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
21.	Фæрссагми. Фæрссагми мивдисæгæй арæзт сæрмагонд æнæивгæ формæ.	4 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæрссагми куыд мивдисæджы сæрмагонд æнæивгæ формæ.	Коммуникативон; хи хъуыдытæ æргом кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
22.	Миногми æмæ фарссагми. Тест.	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Миногми æмæ фæрссагмийы тыххæй рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхасы хæрзхъæддинадыл кусын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын зонын. Базонæн: фысгæ æмæ дзургæ ныхас аразгæйæ æвзаджы	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаедтæ исынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

						æгъдæуттæм æмбаргæйæ хъус дарын		
23.		Миногмиты арæзт æмæ раст фыссынад фæлхат кæнын	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Бацамонын миногмиты арæзт æмæ растфыссынад	Коммуникативон; хи хъуыдытæ æргом кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зониндзинаедтæ)логикон æгъдауæй равæрын.	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседа; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст
24.		Фæрссагмиты арæзт æмæ растфыссынад фæлхат кæнын	1	Комбинаторон урок ныхасы рæзтыл кусыны урочы элементи мæ	Бацамонын фæрссагмиты арæзт æмæ растфыссынад	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуеттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад рæзын кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ; тексты анализ
25.		<i>Фæрсдзырд.</i> Фæрсдзырд куыд сæрмагонд ныхасы хай.	8 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонынфæрсдзырд куыд сæрмагонд ныхасы хай.	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуеттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	. Сфæлдыстадон куыстытæ.
26.		Фæрсдзырдты дих сæ нысаниуæгмæ гæсгæ	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын фæрсдзырдты дих сæ нысаниуæгмæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон:	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад	. Тексты анализ. Сфæлдыстадон

					гæсгæ	ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зоньндзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	хъомыл кæнын	куыстытæ.
27.		Фæрдзырдты бæрцбарæнтæ	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны фæрдзырдты бæрцбарæнтæ	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонæн: Бацамоньны фæрсдзырдты грамматикон æууæлтæ.	Хи дзырдуат аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
28.		Номдартæй арæзт фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньнынномдартæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зоньны быцæу кæнын зоньны хи хъуыдытæ æргом кæнын зоньны. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зоньндзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст.
29.		Миногонтæй æмæ нымæцонтæй арæзт фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньминогонтæй æмæ нымæцонтæй арæзт	Коммуникативон: дзургæ æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон:	Текстæн монон-эстетикон æгъдауæй аргъ кæнын	Сфæлдыстадон куыстытæ. Къордты куыст.

					фæрсдзырдтæ	ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.		
30.		Номивжæджытæй арæзт фæрсдзырдтæ. Номивæгон фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамон номивджытæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон: дзурга æмæ фысгæ ныхас раст кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хи дзырдуат аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзурга æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ
31.		Фæрсдзырдтæй арæзт фæрсдзырдтæ	1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонынфæрсдзырдтæй арæзт фæрсдзырдтæ	Коммуникативон: къорды кусын; хи æмæ искæй ныхас раст кæнын. Регулятивон: къорды ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын. Базонаен: дзырдуæттæй пайда кæнын; анализ и синтез кæнын.	Хибарæй архайын, хи архæйдтыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
32.		Куыд равзарын хъæуы фæрсдзырд	1	Урок-хъазт	Бацамонын фæрдзырд æвзарыны фæтк.	Коммуникативон: хи æмæ искæй ныхас раст кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонаен:	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын

						анализ и синтез кæнын; хи архæйдтыты рефлeksi; хи хъуыдытæ (зоньндзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
33.		Фæрсдзырд æмæ йæ растфыссынад. Тест	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Бакусын фæрсдзырды растфыссынадыл.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонæн: хи ныхас раст рацаразын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын
34.		<i>Æххуысгæнæг ныхасы хæйттæ.</i> <i>Фæсæвæрд.</i> Фæсæвæрд куыд æххуысгæнæн ныхасы хай.	4 1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны фæсæвæрдты нысаниуæг.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрмæ гæсгæ. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлeksi; хи хъуыдытæ (зоньндзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Къорды кусынмæ разæнгард кæнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст
35.		Фæсæвæрдты равзæрд.	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньны Фæсæвæрдты равзæрд.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зоньны быцау кæнын зоньны хи хъуыдытæ æргом кæнын зоньны. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Морфологион æвзæрстытæ, нывмæ гæсгæ куыст; дидактикон хъæзтытæ

						<p>фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын.</p> <p>Базонæн:хи архæйдтыты рефлeksi; хи хъуыдытæ (зоньндзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.</p>		
35.		Фæсæвæрдты растфыссынад. Куыд равзарын хъæуы фæсæвæрд	1	Комбинар он урок	Бацамоньн фæсæвæрдты растфыссынад	<p>Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зоньн быцæу кæнын зоньн хи хъуыдытæ æргом кæнын зоньн.</p> <p>Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын.</p> <p>Базонæн: хи архæйдтыты рефлeksi; хи хъуыдытæ (зоньндзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.</p>	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ, предметы æрфыст цæттæ кæнын
36.		<i>Разæвæрд.</i>	1	Ног æрмæг амоньны урок	Бацамоньн разæвæрды нысаниуæг.	<p>Коммуникативон:фæрстытæ æвæрын зоньн быцæу кæнын зоньн хи хъуыдытæ æргом кæнын зоньн.</p> <p>Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зоньн</p> <p>Базонæн:хи архæйдтыты рефлeksi;хи хъуыдытæ (зоньндзинаедтæ) логикон</p>	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

						æгъдауæй равæрын.		
37.		Фæсæвæрд. Разæвæрд. Тест	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: хи хъуыдытæ раргом кæнынæн цы æвзаджы иуæгтæ хъæуы, уый æмбарын, равзарын сæ зонын Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлeksi;хи хъуыдытæ (зонындзинаedtæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
38.		<i>Бæттæг.</i> Бæттæг куыд æххуысгæнæг ныхасы хай.	4 1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонаны бæттæг куыд æххуысгæнæн ныхасы хай.	Коммуникативон: фæрстытæ æвæрын зонын быцау кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлeksi;хи хъуыдытæ (зонындзинаedtæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт
39.		Хуымæтæг æмæ вазыгджын бæттæгтæ. Вазыгджын бæттæгты	1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонаны хуымæтæг æмæ вазыгджын	Коммуникативон: фæрстытæ æвæрын зонын быцау кæнын зонын	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зоннындзинаedtæ	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ;

		растфыссынад.			бæттæгтæ. Вазыгджын бæттæгты растфыссынад.	хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын зонын Базонаен: хи архæйдтыты рефлекси;хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	исынмæ тырнын	индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъазт
40.		Бабæтгæ бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдты	1	Комбинар он урок	Бацамонын бабæтгæ бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæтгæвазыгджы н хъуыдыйæдты	Коммуникативон: фæрсты тæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннаемæ рахизын зонын Базонаен: бабæтгæ бастдзинады бæттæгтæ хуымæтæг æмæ бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдты	Ирон æвзаг ахуыр кæнынмæ разæнгарддзинад хъомыл кæнын	Кæрæдзийы куыстыты хæрзхæддзинад бæрæг кæнын
41.		Домгæбастдзинады бæттæгтæ домгæвазыгджын хъуыдыйады	1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын домгæбастдзинад ы бæттæгтæ домгæвазыгджын хъуыдыйады	Коммуникативон: .фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаедтæ исынмæ тырнын	Дидактикон хъазт; дзырдбыдтæ æххæст кæнын; тексты анализ

						архайдэй иннаема рахизын зонын Базонан: домгабастдинады бэттэгтэ домгавазыгджын хьуудыйады		
42.		Куыд æвзарын хъæуы бэттæg	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: фæрстытæ æвæрын зонын быцау кæнын зонын хи хьуудытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдэй иннаема рахизын зонын Базонан: Бæттæg æвзарыны фæтк	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зониндинаедтæ исынмæ тырнын	Морфологион æвзæрстытæ; дзырдбæстытæ æмæ хьуудыйæдтæ аразыныл куыст
43.		Контролон куыст	1	Зониндзин æдтæ фæлхатгæн æн урок	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	Коммуникативон: хи хьуудытæ æргом кæнын ныхасы нысан æмæ уавæрма гæсгæ. Регулятивон: хи хьуудытæ раргом кæнынæн хъæугæ дзырдтæ ссарын. Базонан: хи ныхас раст рацаразын.	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ разæнгарддинад	Текстæн пьлан аразыныл куыст; пьланмæ гæсгæ текст хи ныхæстæй радзурын; хи текст фыссын
44.		<i>Хайыг.</i> Хайыг. Куыд æххуысгæнаг ныхасы хай	1 1	Ног æрмæг амоныны урок	Бацамонын хайыг куыд æххуысгæнаг ныхасы хай.	Коммуникативон: нымæцонтæй хи хьуудытæ раргом кæнынæн пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зониндинаедтæ исынмæ тырнын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

						бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси;хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.		
45.		Хайыгты дих сæ амындмæ гæсгæ		Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонын хайыгты грамматикон миниуджытæ æмæ сæ арæзт.	Коммуникативон: нымæцонтæй хи хъуыдытæ раргом кæнынаен пайда кæныныл архайын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтытæ бæлвырд кæнын, иу архайдæй иннæмæ рахизын зонын Базонæн: хи архæйдтыты рефлекси;хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Иртасæн куыстытæ æххæст кæнынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
46.		Куыд равзарын хъæуы хайыг		Урок-хъазт	Бацамонын хайыг æвзарыны фæтк.	Коммуникативон: хи хъуыдытæ æргом кæнын, искæй хъуыдытæм хъусын, аргъ сын кæнын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын. Базонæн: æвзаджы иуæгтæн анализ	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	Морфологион æвзæрстытæ; интернеты æрмæгимæ кусын

						кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты'хсæн ахастытæ аразын		
47.		Хайыг æмæ йæ растфыссынад. Тест.		Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	Бакусын хайыгты растфыссынадыл.	Коммуникативон: хи ныхас аразын, ныхасы рæдыдтытæ раст кæнын Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, æмкъласонтимæ иумæ архайын, хибарæй ног ахуырадон архадмæ рахизын Базонæн: æвзаджы иуæгтæн анализ кæнын, дзырдты æмæ хъуыдыйæдты хсæн ахастытæ аразын	Хи ныхасы хъæд аивдæр кæнынмæ тырнын	Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст. Кæрæдзийы куыстыты хæрзхъæдзинад бæрæг кæнын
48.		<i>Æвастхъæр.</i> Æвастхъæр куыд æххуысгæнæг ныхасы хай. Æвастхъæрты нысаниуæг.	1	Ног æрмæг амонаны урок	Бацамонаны æвастхъæр куыд æххуысгæнæг ныхасы хай. Æвастхъæрты нысаниуæг.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцау кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын. Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зонындзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.	Хибарæй кусынмæ, хибарæй зонындзинаедтæ исынмæ тырнын	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
49.		Æвастхъæрты арæзт. Æвастхъæрты растфыссынад		Ног æрмæг амонаны урок	Бакусын æвастхъæрты растфыссынадыл.	Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцау кæнын зонын	Раст фыссын æмæ раст дзурынын	Къордты куыст, индивидуалон куыст

						<p>хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын.</p> <p>Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын.</p> <p>Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зониндзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын.</p>	архайын	
50.		Æххуысгæнæг ныхасы хæйттæ фæлхат кæнын		Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	<p>Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын</p>	<p>Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын.</p> <p>Регулятивон: ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын.</p> <p>Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зониндзинаедтæ) логикон æгъдауæй равæрын</p>	Сфæлдыстадон куыст кæнынмæ разæнгарддзинад	Дзургæ æмæ фысгæ ныхасы рæзтыл куыстытæ.
51.		Ныхасы хæйтты растфыссынад фæлхат кæныны урок	1	Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын	<p>Рацыд æрмæг сфæлхат кæнын, хи ныхасы мидæг рацыд æвзаджы иуæгтæй пайда кæныныл ахуыр</p>	<p>Коммуникативон; фæрстытæ æвæрын зонын быцæу кæнын зонын хи хъуыдытæ æргом кæнын зонын.</p> <p>Регулятивон:</p>	Раст фыссын æмæ раст дзурыныл архайын	<p>Рацыд æрмæджы фæдыл беседæ; индивидуалон бафарст; фронталон бафарст; дидактикон хъæзт</p>

					кæнын; рæдыдтытæ раст кæныныл архайын	ахуырадон архæйдтыты фæтк сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын. Базонæн: хи архæйдтыты рефлексии; хи хъуыдытæ (зоньндзинæдтæ) логикон æгъдауæй равæрын		
		Æдæппæт	51					

Фиппаинæгтæ:

1. Къæлиндарон-тематикон пьлан хуызæгæн лæвæрд кæй цауы, уымæ гæсгæ йæм алы ахуыргæнæгæн дæр йæ бон у ивдзинæдтæ бахæссын. Урокты хуызтæ, практикон куысты хуызтæ, УАА урочы, информацион ахуырадон фæрæзтæ алчи дæр фыссы йæхимæ гæсгæ, урочы цæмæй пайда кæны, уый хынцгæйæ. Хицæн скъолаты ирон æвзаг ахуыр кæнынаен алыхуызон сахæттæ лæвæрд кæй цауы, уымæ гæсгæ ахуыргæнæджы ивдзинæдтæ бахæссын бахъæудзæн сахæтты нымæцмæ дæр.

2. Къæлиндарон-тематикон пьланмæ гæсгæ 7-æм къласы фысгæ куыстыты нымæц у ахæм:
диктантæ – 4
изложенитæ – 4
сочиненитæ – 2-3 (фылдæр – хæдзармæ лæвæрд).

Фысгæ куыстытæ дæр лæвæрд цауынц хуызæгæн: ахуыргæнæгæн йæ уавæртæм æмæ скъоладзауты зоньндзинæдтæм гæсгæ йæ бон у сæ нымæцмæ ивдзинæдтæ хæссын.